

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Міжнародної науково-практичної конференції

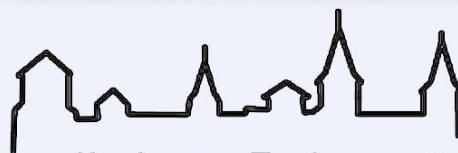

«ПОДІЛЬСЬКІ ЧИТАННЯ»

Епоха природничих досліджень Поділля:
історія, теорія, практика

Photo - Sergiy Kovalenko

м. Кам'янець-Подільський
9-11 жовтня 2018 року

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО
КРЕМЕНЕЦЬКА ОБЛАСНА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК «ПОДІЛЬСЬКІ ТОВТРИ»
ТОВАРИСТВО ПОДІЛЬСЬКИХ ПРИРОДОДОСЛІДНИКІВ І ПРИРОДОЛЮБІВ

ПОДІЛЬСЬКІ ЧИТАННЯ

Випуск 5

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
міжнародної науково-практичної конференції

ПОДІЛЬСЬКІ ЧИТАННЯ

**Епоха природничих досліджень Поділля:
історія, теорія, практика**

(м. Кам'янець-Подільський, 9-11 жовтня 2018 року)

Кам'янець-Подільський
2018

УДК 378.4(477.43)(082):5+91

ББК 20.1 (4 Укр)

П 77

*Друкується за ухвалою Вченої Ради природничого факультету
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка
Протокол № 8 від 28 вересня 2018 року*

Подільські читання. Епоха природничих досліджень Поділля: історія, теорія, практика [Електронне видання] / Збірник наукових праць за матеріалами міжнародної науково-практичної конференції, м. Кам'янець-Подільський, 9–11 жовтня, 2018 р., К-ПНУ ім. Івана Огієнка, 2018. – 516 с.

Видання містить матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Подільські читання. Епоха природничих досліджень Поділля: історія, теорія, практика».

Для викладачів вищих навчальних закладів, науковців, докторантів, аспірантів, студентів, учителів і тих, хто цікавиться Поділлям.

Відповідальні редактори:

Л. Г. Любінська, М. О. Тарасенко, В. В. Гарбар, Н. В. Казанішена

Редакційна колегія: д.б.н., проф. Л. Г. Любінська (головний редактор); к.б.н., доц. І.В. Федорчук (заступник головного редактора); д.с-г.н., проф. О.І. Любинський (заступник головного редактора); к.б.н., доц. М. Д. Матвеев; д.геогр.н., проф. М.М. Назарук; д.геогр.н., проф. Л.П. Царик; к.геогр.н., доц. А.В. Кузишин; д.геогр.н., проф. Г.І. Денисик; д. філос. н., проф. А. В. Толстоухов; д. пед. н., доц. Ю. А. Скиба, к.геогр.н., доц. І.П. Касіяник; к.б.н., ст.викл. М.О. Тарасенко (відповідальний секретар); к.геогр.н., ст. викл. В.В. Гарбар., к. пед. н., доц. Н. В. Казанішена.

Адреса редакційної колегії:

вул Татарська, 14, м. Кам'янець-Подільський, Україна, 32300

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка,
природничий факультет. Тел. +38 038 492 54 42.

E-mail: dec_nature@kpnpu.edu.ua

Тексти подаються в авторській редакції. Відповідальність за зміст та оформлення публікацій несуть автори. Фото на титульному аркуші – Сергій Коваленко.

© Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка, 2018

© Автори статей, 2018

УДК 57.081.11:58(1-751.2)(477.7)

Н.М. Барабоха, Т.А. Ярова, Д.В. Коваленко

**ВИДИ ФЛОРИ ПРИАЗОВСЬКОГО НПП,
ЗАНЕСЕНІ ДО МІЖНАРОДНИХ ПРИРОДООХОРОННИХ
СПИСКІВ**

*priazovnpp@gmail.com**Приазовський національний природний парк, м. Мелітополь, Україна*

На території Приазовського національного природного парку (ПНПП), який існує з 10.02.2010 р. на півдні Запорізької області і є третім за площею серед українських природних парків (площа 78126,92 га), за семирічний період спостережень і написання Літопису природи ПНПП, було складено інвентаризаційний список видів флори, який у 2011 р. нараховував 1293 види, а у 2017 р. вже 1338 видів рослин. У 2011 р. вийшла з друку монографія В. Коломійчука і С. Ярового (останній працював у науковому відділі парку до 2017 р.) [1], матеріали якої визначили список первинної інвентаризації вищих рослин ПНПП. Перелік водоростей був складений науковцями С. Яровим, О. Бреном, Т. Яровою. Список первинної інвентаризації флори перевірявся, підтверджувався та поповнювався в процесі подальшого моніторингу фіторізноманіття.

Ботанічні дослідження визначаються програмою написання Літопису природи та особливостями природних умов території парку (приморське положення, домінування водних екосистем, наявність унікальних степових біоценозів), що обумовило розміщення 14 наукових комплексних полігонів, на 7 з яких на теперішній час закладено ботанічні постійні пробні площі та трансекти. Наукові полігони розміщені в основному в типах оселищ, які визначені Бернською конвенцією як такі, що потребують охорони у зв'язку із

збереженням їх біорізноманіття, тим самим визначається одне з головних завдань парку – дослідження різноманіття, поширення, чисельності та екостану видів біоти, в тому числі, унікальних і рідкісних видів флори, які внесені до міжнародних природоохоронних списків.

Серед міжнародних конвенцій слід назвати, в першу чергу, Конвенцію про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Берн, 1979 р.). На території Приазовського природного парку списками Бернської конвенції охороняється 6 видів вищих судинних рослин: астрагал донський *Astragalus tanaiticus* K.Koch, юренія волошковидна *Jurinea cyanoides* Cass., ферула східна *Ferula orientalis* L., ліндернія простерта *Lindernia procumbens* L., цибуля Регеля *Allium regelianum* L., камка морська *Zostera marina* L. З них на території парку підтверджено місцезростання 3 видів: цибуля Регеля (берег Молочного лиману), камка морська (прибережна зона Азовського моря, його лиманів і заток), ферула східна (узбережжя Утлюцького лиману) [2; 3].

При укладанні списку рослин, які занесені до Європейського червоного списку (ЄЧС), у початковому періоді ботанічних досліджень було використано ЄЧС 1991 року і виявлено 24 види рослин. В п'ятому томі Літопису природи ПНПП (2015 р.) вже використовувався Європейський червоний список видів рослин, що знаходяться під загрозою зникнення у світовому масштабі 2011 р. На теперішній час відповідно ЄЧС (2011 р.) на території ПНПП на основі спостережень та літературних даних інвентаризовано 133 види рослин, з них вразливими є астрагал донський та люцерна Котова (категорія VU), цибуля переодягнена відноситься до категорії у небезпеці (EN). Більшість видів віднесено до категорії відносно благополучні (LC) [2, 3].

До списків Червоної книги Міжнародного Союзу Охорони Природи (МСОП, 2005 р.) включено 19 видів рослин Приазовського природного парку, серед яких 8 видів входить також до списку Червоної книги України – це астрагал дніпровський *Astragalus borysthenicus* Klokov, астрагал Геннінга

Astragalus henningii Pall., астрагал зігнутий *Astragalus reduncus* Pall., волошка Талієва *Centaurea taliewii* Klorov, франкенія припорошена *Frankenia pulverulenta* L., пирій ковилолистий *Elytrigia stipifolia* Czern., цибуля Регеля *Allium regelianum* A. Decker, цибуля переодягнена *Allium pervestitum* Klorov, з них підтверджено місцезнаходження 5 видів рослин: астрагал дніпровський (Федотова коса), астрагал зігнутий (озеро Сивашик), астрагал Геннінга (схили лиману Сивашик), волошка Талієва (узбережжя Утлюцького лиману, урочище Макорти), цибуля Регеля (узбережжя Молочного лиману). Крім того, на території парку було відмічено місцезнаходження ще 4 видів рослин списку МСОП [2, 3].

Приазовським національним природним парком як об'єктом Смарагдової мережі в список типової форми включено 3 види рослин: астрагал донський *Astragalus tanaiticus* K.Koch, юринія волошковидна – *Jurinea cyanoides* Cass. та цибуля Регеля – *Allium regelianum* A. Decker.

Серед видів рослин парку є такі види, що включені одночасно до різних міжнародних природоохоронних списків, наприклад, цибуля Регеля (Бернська конвенція, МСОП, ЄЧС, Смарагдова мережа), астрагал донський (Бернська конвенція, ЄЧС, Смарагдова мережа), крім того, ці два види визначені як рідкісні в Червоній книзі України.

Таким чином, за семирічний період наукових досліджень підтверджено місцезнаходження 50 видів рослин на території Приазовського національного природного парку, занесених до міжнародних природоохоронних списків: Бернської конвенція – 3, Європейського червоного списку – 41, Міжнародного союзу охорони природи – 9, Смарагдової мережі – 1 вид. Такі результати обумовлюють необхідність організації подальших ботанічних досліджень по виявленню рідкісних видів рослин на території ПНПП для їх охорони та збереження.

Список використаних джерел

1. Коломійчук В.П., Яровий С.О. / Конспект флори судинних рослин Приазовського національного природного парку. – Київ: Альтерпрес, 2011. – 296 с.
2. Літопис природи Приазовського національного природного парку (2015 рік). Том. V. У 2 частинах. / За загальною редакцією Барабохи Н.М.// Антоновський О.Г., Барабоха Н.М., Барабоха О.П., Брен О.Г., Вовк О.А., Золотова Г.В., Демченко В.О., Дядічева О.А., Микитинець Г.І., Сучков С.І., Ткаченко В.В., Ткаченко М.Ю., Ярова Т.А., Яровий С.О.; Приазовський національний природний парк. – Мелітополь, 2016. – 632 с. - Укр. – Деп. в ДНТБ України 22.06.2016, № 7 – Ук 2016.
3. Літопис природи Приазовського національного природного парку (2017 рік). Том. VII. / За загальною редакцією Барабохи Н.М.// Антоновський О.Г., Барабоха Н.М., Барабоха О.П., Брен О.Г., Демченко В.О., Дядічева О.А., Завадська О.В., Микитинець Г.І., Сучков С.І., Ткаченко В.В., Ткаченко М.Ю., Товчигречко Т.В., Ярова Т.А.; Приазовський національний природний парк. – Мелітополь, 2018. – 597 с. - Укр. – Деп. в ДНТБ України 2018, № 105 РІД(н)/Ук -2018.

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРИРОДНИЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

<i>Матвєєв М. Д.</i> 100-РІЧНИЙ ШЛЯХ ПРИРОДНИЧИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА.....	4
<i>Денисик Г.І., Воловик В.М.</i> РОЗВИТОК ЕТНОКУЛЬТУРНОГО ЛАНДШАФТОЗНАВСТВА У ВІННИЦЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	9
<i>Оцишен О.В., Казімірова Л.П.</i> ІСТОРІЯ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ МІСТА КАМ'ЯНЦЯ-ПОДІЛЬСЬКОГО	15
<i>Половка С.Г., Половка О.А.</i> ВІН ЗАСНУВАВ ГЕОГРАФІЮ В УМАНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ (до 120-ї річниці з дня народження М.А. Олійника)	25
<i>Любінська Л.Г.</i> ДО ІСТОРІЇ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ КАФЕДРИ БІОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ЇЇ ВИКЛАДАННЯ	32
<i>Малик Р.Г.</i> ІСТОРІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ҐРУНТОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ БЕЛІГЕРАТИВНИХ СПОРУД СЕРЕДНЬОГО ПРИДНІСТЕР'Я	36
<i>Страшевська Л.В., Война І.М.</i> ІСТОРІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ГЕОЛОГІЧНОЇ СПАДЩИНИ ПОДІЛЛЯ	40
<i>Тимкова А.О., Оптасюк О.М.</i> ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ ФЛОРИ ОРНІТОЛОГІЧНОГО ЗАКАЗНИКА «БАРСЬКИЙ» ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	47
<i>Колодій В. А.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПЕРІОДИЗАЦІЇ ІСТОРІЇ ВИВЧЕННЯ ВИДІВ РОДУ <i>SCHIVERESKIA ANDRZ.</i>	54
<i>Цицюра Н.І., Семенчук О.С.</i> БОТАНІЧНА ОСВІТА У КРЕМЕНЕЦЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УЧИТЕЛЬСЬКОМУ ІНСТИТУТІ (1940-1950 рр.)	63

ДОСЛІДЖЕННЯ БІОТИ ПОДІЛЛЯ ТА СУМІЖНИХ ТЕРИТОРІЙ

<i>Аніщенко І.М., Дудка І.О.</i> ВІДМІННОСТІ БІОРИЗНОМАНІТТЯ МІКСОМІЦЕТІВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ ПРИКАРПАТТЯ ТА ЗАКАРПАТТЯ УКРАЇНИ	68
<i>Барабоха Н.М., Ярова Т.А., Коваленко Д.В.</i> ВИДИ ФЛОРИ ПРИАЗОВСЬКОГО НПП, ЗАНЕСЕНІ ДО МІЖНАРОДНИХ ПРИРОДООХОРОННИХ СПИСКІВ	77
<i>Бачинський А.І.</i> СТАН ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ФАУНИ БЕЗХРЕБЕТНИХ ТВАРИН (INVERTEBRATA) НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ «ДНІСТРОВСЬКИЙ КАНЬЙОН»	81
<i>Белінська М.М., Якубенко Б.Є.</i> НАЙПОШИРЕНІШІ ІНВАЗІЙНІ ВИДИ РОСЛИН У ФЛОРИ НПП «МАЛЕ ПОЛІССЯ»	91
<i>Білівська В.Ю.</i> ПОШИРЕННЯ <i>SALVIA CREMENESCENSIS</i> BESS. НА ТЕРИТОРІЇ ПОДІЛЛЯ	96
<i>Бучацька О. С., Матвєєв М. Д.</i> ГНІЗДОВИЙ СТЕРЕОТИП ВИВІРКИ ЗВИЧАЙНОЇ <i>SCIURUS VULGARIS</i> В УМОВАХ КАМ'ЯНЦЯ- ПОДІЛЬСЬКОГО.....	101
<i>Задаянюк Н.М., Любінська Л.Г.</i> ПРО СТАН <i>PRUNUS SPINOSA</i> L. І Р. <i>STERPOSA</i> КОТОВ. НА ПОДІЛЛІ	106
<i>Задорожна К.В., Михалюк І.М.</i> ВИДОВИЙ СКЛАД КОЛЕКЦІЙ ВИЩИХ ВОДНИХ ТА ПРИБЕРЕЖНО-ВОДНИХ РОСЛИН КРЕМЕНЕЦЬКОГО БОТАНІЧНОГО САДУ	109
<i>Ігліна І.О., Довганюк І.Я., Троцюк М.А.</i> ОРНІТОФАУНА УРОЧИЩА «ГНИЛЕ ОЗЕРО» НПП «КРЕМЕНЕЦЬКІ ГОРИ»	114
<i>Козак М.І., Ліщук А.В.</i> РОСЛИННИЙ ПОКРИВ ВОДОЙМ ЗАХІДНОГО ПОДІЛЛЯ ТА ЙОГО ЗМІНИ	119
<i>Конська О.Р., Тарасенко М.О., Manton M.</i> ЗИМОВА ОРНІТОФАУНА С. ДОБРОВОДИ ТА ЙОГО ОКОЛИЦЬ ЗБАРАЗЬКОГО РАЙОНУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ	122
<i>Кратасюк Н.В., Тарасенко М.О.</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ФАУНИ <i>ODONATA</i> НА ТЕРИТОРІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ «МАЛЕ ПОЛІССЯ»	128

<i>Кушнар'ов І.О.</i> ДО ОРНІТОФАУНИ ПІЙМИ РІЧКИ ПСЕЛ	132
<i>Матвєєв М. Д., Тарасенко М. О.</i> ЗМІНИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ ОРНІТОФАУНИ М. КАМ'ЯНЦЯ-ПОДІЛЬСЬКОГО.....	139
<i>Мельник К.В., Григорчук І.Д.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВОДНОГО ОБМІНУ У ПРЕДСТАВНИКІВ РОДУ <i>ACER</i> L. В УМОВАХ М. КАМ'ЯНЦЯ- ПОДІЛЬСЬКОГО	143
<i>Михайлюк І.М., Ошурко А.В.</i> ВИДИ РОДУ <i>HERACLEUM</i> НА ТЕРИТОРІЇ М. КРЕМЕНЦЯ: ПОШИРЕННЯ ТА ДИНАМІКА	148
<i>Нездвецька В.А., Михалюк І.М.</i> СИСТЕМАТИЧНА СТРУКТУРА ВИЩОЇ ВОДНОЇ ФЛОРИ ПРИРОДНИХ І ШТУЧНИХ ВОДОЙМ ОКОЛИЦЬ МІСТА КРЕМЕНЦЯ	152
<i>Nikolaieva N., Hudz N.</i> CHEMICAL ASPECTS OF <i>CORYLUS AVELLANA</i> L. POLLEN	155
<i>Оптасюк О.М., Костенюк Е.В.</i> АНАЛІЗ ФЕРТИЛЬНОСТІ ПІЛКУ <i>LINUM</i> <i>LINEARIFOLIUM</i> JAV. (<i>LINACEAE</i>) У ЗВ'ЯЗКУ З ГЕТЕРОСТИЛІЄЮ	159
<i>Оптасюк С.В., Оптасюк О.М., Савалага Х.В., Полудняк С.А.</i> АНАЛІЗ РАДІОЧУТЛИВОСТІ ПІЛКОВИХ ЗЕРЕН АДВЕНТИВНИХ ВИДІВ РОСЛИН	165
<i>Павко В.О., Тарасенко М.О., Матвєєв М.Д.</i> ФЕНОЛОГІЯ ГНІЗДУВАННЯ ПТАХІВ-ДУПЛОГНІЗДНИКІВ В ШТУЧНИХ ГНІЗДІВЛЯХ БЗДЗ «ПАНІВЕЦЬКА ДАЧА»	171
<i>Плахтій П.Д.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕРОЗПОДІЛУ ТЕПЛА В ОРГАНІЗМІ ЄДИНОБОРЦІВ ПРОТЯГОМ ДОБИ В УМОВАХ ВИКОНАННЯ ТРЕНУВАЛЬНИХ НАВАНТАЖЕНЬ І ПІД ЧАС СПОСТЕРЕЖЕНЬ ЗА ТРЕНУВАННЯМ	175
<i>Решетник І.В., Любінська Л.Г.</i> <i>SCUTELLARIA VERNА</i> BESS В КАМ'ЯНЕЦЬКОМУ ПРИДНІСТРОВ'І	179
<i>Рубановська Н.В., Гордій Н.М.</i> ЗАКОНОМІРНОСТІ ЛОКАЛІЗАЦІЇ ВИДІВ РОДУ <i>ALLIUM</i> L. НА ЗАХІДНОМУ ПОДІЛЛІ	184
<i>Стороженко Ж.В., Стороженко Ю.В.</i> ВИДОВИЙ СКЛАД РОДИНИ <i>BOLETACEAE</i> ТЕРИТОРІЇ НПП «ХОТИНСЬКИЙ»	190

Тарасенко М.О. УМОВИ ПРОЖИВАННЯ, ВІКОВА ТА СТАТЕВА СТРУКТУРИ ПОПУЛЯЦІЇ РАКА ВУЗЬКОПАЛОГО *ASTACUS LEPTODACTYLUS* ESCH. В УМОВАХ ВБУ «БАКОТСЬКА ЗАТОКА» 195

Цицюра Н.І., Ковбасовська Н.В. РОДИНА *CUPRESSACEAE* F. NEGER У БОТАНІЧНОМУ САДУ ЖИТОМИРСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРОЕКОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ 202

Штогрин М.О., Штогун А.О., Довганюк І.Я. ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ТА ОХОРОНА ТВАРИННОГО СВІТУ ЯК НЕОБХІДНА ПЕРЕДУМОВА ЗДІЙСНЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НА ПРИКЛАДІ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ «КРЕМЕНЕЦЬКІ ГОРИ» ... 206

Якимчук Ю.В., Довганюк І.Я., Штогун А.О. ХИЖІ ССАВЦІ НА ТЕРИТОРІЇ КРЕМЕНЕЦЬКИХ ГІР 212

ЛАНДШАФТИ ТА СУСПІЛЬСТВО

Барна І.М. ЕТНІЧНИЙ АСПЕКТ ВЗАЄМОДІЇ В СИСТЕМІ СУСПІЛЬСТВО – ЛАНДШАФТ» 217

Бігняк О.П., Касіяник Л.В. ПТК МЕДОБОРСЬКОГО ТА САТАНІВСЬКО-ІВАНКОВЕЦЬКОГО ПРИРОДНОГО ЯДРА В СТРУКТУРІ ЕКОМЕРЕЖІ БАСЕЙНУ р. ЗБРУЧ 222

Вітвіцький Я.Й. ПРОСТОРОВО-ЧАСОВИЙ АНАЛІЗ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЦИБУЛІВСЬКОЇ ГЕС 227

Гарбар В., Оверченко А. ПРОФІЛЬНА ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ГРАНУЛОМЕТРИЧНИХ ЕЛЕМЕНТІВ РЕНДЗИН ПОДІЛЬСЬКИХ ТОВТР 234

Гриценко В.П. РІЗНОМАНІТТЯ РОЗРІЗІВ ТА БІОТИ ВЕНДУ ПОДІЛЛЯ 240

Корінний В.І., Кирилюк Л.М. РОЗВИТОК УЯВЛЕНЬ СТОСОВНО ОБ'ЄМУ ТА МЕЖ ЛУДЛОВСЬКОЇ СЕРІЇ В ДНІСТРОВСЬКОМУ ОПОРНОМУ РОЗРІЗІ СИЛУРУ 249

Кузишин А.В., Галицька І.Б. УМОВИ ТА РИСИ ОЗДОРОВЧОГО-ЛІКУВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В МЕЖАХ ЗАХІДНОГО ПОДІЛЛЯ 255

Лаврик О.Д. НАТУРАЛЬНІ ДОЛИННО-РІЧКОВІ ЛАНДШАФТИ ПОДІЛЛЯ 262

<i>Лихолат В.К., Чернюк Г.В.</i> МЕТАХРОННІ ЗАКОНОМІРНОСТІ РОЗВИТКУ ПРИРОДНИХ ПРОЦЕСІВ	268
<i>Лісовський А.С.</i> ІННОВАЦІЙНІ ВИДИ ТУРИЗМУ В МЕЖАХ НПП «ПОДІЛЬСЬКІ ТОВТРИ»	274
<i>Мариняк Я.О.</i> ТУРИСТИЧНІ ПІДПРИЄМСТВА ЗАХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	281
<i>Матуз О.В.</i> ПРОБЛЕМИ ВІДТВОРЕННЯ НАСЕЛЕННЯ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	290
<i>Матвійчук Б.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ТЕРИТОРІЇ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	296
<i>Мисько В.З.</i> РЕКРЕАЦІЙНІ ЛАНДШАФТИ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ «ПОДІЛЬСЬКІ ТОВТРИ»: СУЧАСНИЙ СТАН ТА РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ	301
<i>Олійник Р.В., Шевченко О.Г., Свиницька А.І., Костирко І.О.</i> ТЕМПЕРАТУРНІ АНОМАЛІЇ В СУЧАСНОМУ КЛІМАТІ ПОДІЛЛЯ	307
<i>Назарук М.М.</i> ПРИРОДНІ УМОВИ ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ (НА ПРИКЛАДІ ЛЬВІВЩИНИ)	313
<i>Новицька С.Р.</i> ПРИРОДНІ РЕКРЕАЦІЙНІ РЕСУРСИ: ПІДХОДИ ДО ТРАКТУВАННЯ ПОНЯТТЯ	317
<i>Ситник О., Хлевнюк О., Дяченко С.</i> ГЕОТУРИСТИЧНІ РЕСУРСИ ГАЙВОРОНСЬКОГО РАЙОНУ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ	324
<i>Стецько Н.П.</i> КОНЦЕПТУАЛЬНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ САНАТОРНО-КУРОРТНОГО ГОСПОДАРСТВА РЕГІОНУ	334
<i>Танасійчук О.Я.</i> ГЕОЕКОЛОГІЧНІ РИЗИКИ ЯК РЕЗУЛЬТАТ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВОДОСХОВИЩА НА ПРИКЛАДІ С. ГОРОШОВА	342
<i>Царик П.</i> ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНО-ПЛАНУВАЛЬНОЇ МЕРЕЖІ ЕЛЕМЕНТІВ РЕГІОНАЛЬНОЇ ТУРИСТСЬКО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	348
<i>Царик П.Л., Дем'янчук П.М., Каплун І.Г., Чернюк Г.В.</i> ТАКСОНОМІЧНІ РІВНІ ЗОНАЛЬНИХ ЕКОТОНІВ ПОЛІССЯ	355

<i>Чернюк Г.В., Касіяник І.П., Матвійчук Б.В., Любинська І.Б.</i> КОНЦЕПЦІЯ ГЕОСИСТЕМИ «ПРИРОДА-ЛЮДИНА-СУСПІЛЬСТВО»	363
---	-----

ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПОДІЛЛЯ ТА СУМІЖНИХ ТЕРИТОРІЙ

<i>Василюк В.М.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ГАСТРОЕЗОФАГЕАЛЬНОЇ ХВОРОБИ У ОСІБ, ЯКІ ПРОЖИВАЮТЬ НА ЗАБРУДНЕНИХ ТЕРИТОРІЯХ ПІСЛЯ АВАРІЇ НА ЧАЕС У ВІДДАЛЕНОМУ ПЕРІОДІ	372
--	-----

<i>Войтишина В.В., Казімірова Л.П.</i> МЕРЕЖА БОТАНІЧНИХ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИХ ТЕРИТОРІЙ ТА ОБ'ЄКТІВ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	375
---	-----

<i>Доценко І.Б.</i> ПРОГНОЗОВАНІ НАСЛІДКИ ВТІЛЕННЯ ПЛАНІВ ПОБУДОВИ ДНІСТРОВСЬКОГО КАСКАДУ ГЕС ДЛЯ ГЕРПЕТОКОМПЛЕКСІВ ПРИДНІСТРОВ'Я	380
---	-----

<i>Іванов Є.А., Тиханович Є.Є.</i> ПРОБЛЕМИ ЗАСОЛЕННЯ ПРИРОДНО-ГОСПОДАРСЬКИХ СИСТЕМ КАЛУСЬКОГО ГІРНИЧОПРОМИСЛОВОГО РАЙОНУ	389
---	-----

<i>Кузик І.Р.</i> ДО ПРОБЛЕМИ ОЗЕЛЕНЕННЯ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ	396
--	-----

<i>Люленко С.О., Подзерей Р.В.</i> ПРОБЛЕМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ОСТРІВНИХ ЛІСІВ УМАНЦІНИ	402
---	-----

<i>Любинський О.І., Тимчук С.С.</i> НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРІЗНОМАНІТТЯ У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА	406
---	-----

<i>Міронова Н.Г., Шевченко С.М., Єфремова О.О.</i> ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА РІЧКИ КУДРЯНКА ЯК ЕЛЕМЕНТУ ЕКОЛОГІЧНОЇ МЕРЕЖІ МІСТА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО	414
--	-----

<i>Свиридюк Д.О., Кучинська О.П., Горбняк-Юліна Л.Т.</i> ПАРК-ПАМ'ЯТКА САДОВО-ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ «ЧЕМЕРОВЕЦЬКИЙ»: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ЗАХОДИ ЗБЕРЕЖЕННЯ	418
--	-----

<i>Тиханович Є.Є., Біланюк В.І., Іванов Є.А., Пастух Д.Р.</i> НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ ПРИРОДНОГО ХАРАКТЕРУ В ГІРСЬКИХ ЛАНДШАФТАХ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	425
--	-----

Царик Л.П., Логінов В.О., Чернюк Г.В. ОЦІНКА РАДІАЦІЙНОГО
ЗАБРУДНЕННЯ ЛАНДШАФТНИХ МІСЦЕВОСТЕЙ ЗАРІЧНЕНСЬКОГО
РАЙОНУ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ 430

Царик Л.П., Царик В.Л. ПРО СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
ЗАПОВІДНОЇ СПРАВИ НА ПОДІЛЛІ 437

Шевченко С.М., Круліковський С.В. ВУЛИЧНІ НАСАДЖЕННЯ В СИСТЕМІ
ОЗЕЛЕНЕННЯ НАСЕЛЕНИХ МІСЦЬ УКРАЇНИ 442

Янковська Л.В. ПОТЕНЦІАЛ СТІЙКОСТІ ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА
ДО АНТРОПОГЕННИХ ВПЛИВІВ У МЕЖАХ КРЕМЕНЕЦЬКОГО
ГОРБОГІРНОГО ЛІСОВОГО РАЙОНУ 447

РАРИТЕТНІ ОБ'ЄКТИ У ФОРМУВАННІ ОСВІТНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ

Білик Т.І., Шамало А.І., Бабікова К.О. ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ
СВІДОМОСТІ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНОГО ВНЗ ПІД ЧАС ПРАКТИК У
НАЦІОНАЛЬНИХ ПРИРОДНИХ ПАРКАХ 453

Дух О.І., Тимошенко О.Л., Тригуба О.В. РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ У ФОРМУВАННІ ЕКОЛОГО-ОРІЄНТОВАНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІ 457

Казанішена Н.В. ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ
СТУДЕНТІВ ПРИРОДНИЧИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ – ЯК ФАКТОР
ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОЛОГІЧНОГО РІЗНОМАНІТТЯ 463

Мітрясова О.П., Васильчук О.І. ЕКОЛОГО-ПРОСВІТНИЦЬКИЙ МАРШРУТ
ЯК ЕФЕКТИВНА ФОРМА ЕКОЛОГІЧНОЇ ПРОСВІТИ 467

Муніч Н.В., Логінова А.О. ОСВІТНІЙ ПОТЕНЦІАЛ НАУКОВОГО СПАДКУ
ПАВЛА ТУТКОВСЬКОГО У ЗМІСТІ ШКІЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ
..... 473

*Непрокін А.В., Ложкіна О.І., Садова О.Ф., Лазарева А.Л., Мойсієнко І.І.,
Мельник Р.П.* ЕКОЛОГІЧНА СТЕЖКА «ОЛЕШКІВСЬКОЮ ПУСТЕЛЕЮ» В
ЛАНДШАФТАХ НПП «ОЛЕШКІВСЬКІ ПІСКИ» ЯК НАУКОВО-
ПІЗНАВАЛЬНИЙ, ОСВІТНЬО-ВИХОВНИЙ ПРОСТІР ДЛЯ МОЛОДІ ... 480

Семерня О.М. ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СВІТОГЛЯДУ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПРИРОДНИЧОГО НАПРЯМКУ ПІДГОТОВКИ
..... 487

<i>Скиба Ю.А.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНИХ СТАНДАРТІВ АСИСТЕНІВ (ВИПУСКНИКІВ) ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ АВСТРАЛІЇ	492
<i>Чон Ю.В.</i> ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ БІОЛОГІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ НА ПРИКЛАДІ ЗЕМНОВОДНИХ	497
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ.....	501
ЗМІСТ.....	507

Наукове видання

ПОДІЛЬСЬКІ ЧИТАННЯ

Випуск 5

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
міжнародної науково-практичної конференції

«ПОДІЛЬСЬКІ ЧИТАННЯ:
Епоха природничих досліджень Поділля:
історія, теорія, практика»

(м. Кам'янець-Подільський, 09–11 жовтня 2018 року)

Відповідальні редактори:

Л. Г. Любінська, М. О. Тарасенко, В. В. Гарбар, Н. В. Казанішена

Друкується за ухвалою Вченої Ради природничого факультету
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка
Протокол № 8 від 28 вересня 2018 року

Укладачі: Владислав Гарбар, Мар'ян Тарасенко

Дизайн обкладинки: Владислав Гарбар

Фото на обкладинці – Сергій Коваленко